

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๑๓/๕๐๖๖

กวก. 153
วันที่ 11 กค ๖7
เวลา 17.10

สลด. (eMail)

ส่ง : กวก.

รับที่ : ๕7568/67

11 ก.ค. 2567 เวลา 16.57 น.

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลามเพื่อการจัดการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ และการป้องกันการหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงรัษฎากร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๑๓/๕๕๘๓ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/๑๔๒๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๗๐๓/๘๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๖/๗๑๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๗๐๓/๒๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/๓๘๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๑๑๐ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗
๘. ร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม (ฉบับภาษาอังกฤษ) ฉบับสุดท้าย (Finalized Text)
๙. คำแปลร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม (ฉบับภาษาไทย)

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลามเพื่อการจัดการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ และการป้องกันการหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงรัษฎากร (ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม) มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐบาลไทยเพื่อเข้าร่วมการเจรจาจัดทำความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลามเพื่อการจัดการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ และการป้องกันการหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงรัษฎากร (ความตกลงฯ) เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ บันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ซึ่งทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ในทุกประเด็น และได้มีการลงนามย่อกำกับในร่างความตกลงฯ ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

๑.๒ กรมสรรพากรรายงานผลการเจรจาจัดทำความตกลงฯ ต่อกระทรวงการคลัง และมีหนังสือถึงกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอรับความเห็นต่อร่างความตกลงฯ

/สำหรับ...

สำหรับนำไปประกอบการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนการดำเนินการให้ร่างความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งความเห็นต่อร่างความตกลงฯ ด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

๑.๓ ต่อมา กระทรวงการต่างประเทศนำเสนอร่างได้ตอบความตกลงฯ (Counterproposal) ซึ่งเป็นการพิจารณาข้อคิดเห็นของฝ่ายบรูไนฯ ต่อร่างความตกลงฯ ฉบับที่ได้ลงนามยกำกับไว้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓. โดยฝ่ายบรูไนฯ ขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาแก้ไขหรือปรับถ้อยคำในบางข้อบทเพื่อให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับร่างต้นแบบอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD)

๑.๔ กรมสรรพากรจัดประชุมหารือ และจัดทำบทสรุปข้อคิดเห็นฝ่ายไทยต่อร่างได้ตอบความตกลงฯ ของฝ่ายบรูไนฯ พร้อมทั้ง ขอรับความเห็นจากกระทรวงการคลังต่อข้อคิดเห็นฝ่ายไทย ซึ่งกระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังแจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้อง เนื่องจากการปรับเปลี่ยนถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับร่างต้นแบบอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนขององค์การสหประชาชาติ (UN Model) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD Model) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔.

๑.๕ ล่าสุด ฝ่ายบรูไนฯ นำส่งร่างความตกลงฯ ฉบับสุดท้าย (Finalized Text) เพื่อให้กรมสรรพากรตรวจสอบและแจ้งยืนยันความถูกต้อง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕. ก่อนที่แต่ละฝ่ายจะดำเนินการตามกฎหมายภายใน และแจ้งประเทศคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม กำหนดหลักการที่สำคัญในการบรรเทาหรือขจัดภาระภาษีซ้ำซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้ระหว่างประเทศ อันเป็นผลจากอำนาจในการจัดเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญาทั้งสองประเทศซึ่งทำให้เกิดการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนบนฐานรายได้จำนวนเดียวกัน และมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการนำความตกลงฯ ไปปรับใช้โดยมิชอบ การหลบหลีก และการหลีกเลี่ยงภาษี การวางแผนเพื่อหลบเลี่ยงภาษีและการเคลื่อนย้ายกำไรไปต่างประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS) ตลอดจนการไม่จัดเก็บภาษีในประเทศคู่สัญญาทั้งสองประเทศ (Double non-taxation) ประกอบกับการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามกรอบพิมพ์เขียวอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint ๒๐๒๕) ได้แก่ B๕. Taxation ๕๘. Actions: i. Complete the network of bilateral agreements on avoidance of double taxation among all Member Countries by ๒๐๑๐, to the extent possible ซึ่งกำหนดให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทางภาษีอากรระหว่างสมาชิกอาเซียน (ASEAN Member State : AMS) โดยการเจรจาจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนแบบทวิภาคี (Bilateral Tax Treaty) ดังนั้น การมีผลใช้บังคับของร่างความตกลงฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อดำเนินการให้ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม มีผลใช้บังคับในประเทศคู่สัญญาทั้งสองให้มีประสิทธิภาพและมีผลใช้บังคับได้โดยเร็วที่สุด เนื่องจาก ความตกลงฯ มีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย เศรษฐกิจ และแนวทางมาตรฐานสากลทางด้านภาษีระหว่างประเทศ ซึ่งยกระดับการป้องกันการนำความตกลงฯ ไปปรับใช้โดยมิชอบ การหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงภาษี

การวางแผนเพื่อหลบเลี่ยงภาษีและการเคลื่อนย้ายกำไรไปต่างประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS) ตลอดจนการไม่จัดเก็บภาษีในประเทศคู่สัญญาทั้งสองประเทศ (Double non-taxation) รวมทั้ง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านภาษีอากรของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนให้ครบถ้วนตามกรอบพิมพ์เขียวอาเซียน

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม กำหนดหลักการที่สำคัญในการบรรเทาและจัดการภาษีซ้ำซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้ระหว่างประเทศ อันเป็นผลจากอำนาจในการจัดเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญาซึ่งทำให้เกิดการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนบนฐานรายได้จำนวนเดียวกัน นอกจากนี้ ความตกลงฯ ยังมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการป้องกันการนำความตกลงฯ ไปปรับใช้โดยมิชอบ การหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงภาษี การวางแผนเพื่อหลบเลี่ยงภาษีและการเคลื่อนย้ายกำไรไปต่างประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting: BEPS) ตลอดจนการไม่จัดเก็บภาษีในประเทศคู่สัญญาทั้งสองประเทศ (Double non-taxation) ทั้งนี้ พันธกรณีตามความตกลงฯ มีกฎหมายภายในที่สำคัญของไทยรองรับ ได้แก่ ประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๕ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การขยายกำหนดเวลาการยื่นคำร้องขอคืนภาษีอากรสำหรับการดำเนินการตามข้อบทว่าด้วยวิธีการดำเนินการเพื่อความตกลงร่วมกันของสัญญาหรือข้อผูกพันว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

ทั้งนี้ ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ขอบข่ายของความตกลงฯ

ความตกลงฯ จะใช้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือประเทศบรูไนดารุสซาลาม หรือทั้งสองประเทศ และจะใช้บังคับกับภาษีเก็บจากฐานเงินได้เท่านั้น

๔.๒ บทนิยามทั่วไป

ความตกลงฯ ได้ระบุนิยามและถ้อยคำต่าง ๆ ที่สำคัญเพื่อวัตถุประสงค์ของทั้งสองฝ่ายในการนำความตกลงฯ ไปปรับใช้ได้แก่ คำว่า “ประเทศไทย” “ประเทศบรูไนดารุสซาลาม” “เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” “บุคคล” “นิติบุคคล” และ “คนชาติ” เป็นต้น

๔.๓ สถานประกอบการถาวร

ความตกลงฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของสถานประกอบการถาวรเพื่อการจัดเก็บภาษีในกรณีที่วิสาหกิจของประเทศหนึ่งจ่ายเงินได้ไปยังอีกประเทศหนึ่ง และข้อยกเว้นที่ไม่ถือว่าเป็นสถานประกอบการถาวร รวมทั้ง นำมาตรการเพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงการมีสถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment) ภายใต้มาตรการเพื่อป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษีและโอนกำไรไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting หรือ BEPS) มาปรับใช้เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์จากความตกลงฯ ในทางที่ไม่เหมาะสมในประเทศแหล่งเงินได้ ได้แก่ มาตรการป้องกันการหลบเลี่ยงการมีสถานประกอบการถาวรโดยการประกอบธุรกิจ ในลักษณะที่เข้าข้อยกเว้นการมีสถานประกอบการถาวร มาตรการป้องกันการแตกหน้าทำงานให้แก่แต่ละบุคคลที่สัมพันธ์กันเข้าลักษณะตามข้อยกเว้นของการมีสถานประกอบการถาวร (Anti-fragmentation Rule) มาตรการป้องกันการแบ่งสัญญาให้แต่ละบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันและดำเนินการเพื่อหลบเลี่ยงเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาของการมีสถานประกอบการถาวร (Splitting-up Contract) และคำนิยามของกิจการที่มีความสัมพันธ์กัน (Definition of Closely Related to an Enterprise)

๔.๔ การเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจ

ประเทศที่มีการจ่ายเงินได้ซึ่งถือเป็นเงินได้ประเภทกำไรธุรกิจจะเก็บภาษีจากผู้รับเงินได้ ซึ่งเป็นวิสาหกิจของอีกประเทศหนึ่งได้ต่อเมื่อวิสาหกิจนั้นดำเนินธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรในประเทศที่มีการจ่ายเงินได้นั้น และในการคำนวณกำไรเพื่อเสียภาษีของสถานประกอบการถาวรนั้น ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในความตกลงฯ

๔.๕ การเก็บภาษีจากการขนส่งระหว่างประเทศ

ประเทศแหล่งเงินได้จะให้การยกเว้นภาษีเงินได้หรือกำไรสำหรับการขนส่งทางอากาศยานระหว่างประเทศ ส่วนกรณีการขนส่งทางเรือระหว่างประเทศ ให้ประเทศแหล่งเงินได้สามารถจัดเก็บภาษีได้ แต่จะลดภาษีลงกึ่งหนึ่ง

๔.๖ การเก็บภาษีทรัพย์สินประเภททุน

กรณีการจัดเก็บภาษีจากเงินปันผล ดอกเบี้ย และค่าสิทธิ จะมีการจำกัดอัตราภาษีในประเทศผู้จ่ายโดยไม่ให้เกินกว่าอัตราภาษีตามที่ความตกลงฯ กำหนดไว้ กรณีค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ และผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ของสถานประกอบการถาวรให้ประเทศแหล่งเงินได้ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่มีสิทธิเก็บภาษีได้ เว้นแต่ผลได้จากการจำหน่ายเรือ อากาศยาน หรืออสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับเรือ หรืออากาศยานที่ใช้ในการขนส่งระหว่างประเทศ ให้ประเทศที่วิสาหกิจจดทะเบียนจัดตั้ง มีสิทธิจัดเก็บภาษีได้เท่านั้น และสำหรับผลได้จากการขายทรัพย์สินอื่นๆ ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในประเทศที่ผู้จำหน่ายมีถิ่นที่อยู่เท่านั้น

๔.๗ การเก็บภาษีจากเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากการจ้างงาน การให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ การให้บริการส่วนบุคคลที่ไม่เป็นอิสระ นักแสดงและนักกีฬา และนักเรียน

หากมีการให้บริการในประเทศใด ให้ประเทศนั้นมีสิทธิเก็บภาษีได้ แต่อาจได้รับยกเว้นภาษีตามเงื่อนไขของความตกลงฯ กำหนดไว้

๔.๘ การจัดเก็บภาษีจากเงินบำนาญ

การจ่ายเงินบำนาญหรือเงินได้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้จัดเก็บภาษีได้ในประเทศที่ผู้รับมีถิ่นที่อยู่เท่านั้น

๔.๙ งานรัฐบาล

กรณีที่รัฐบาลจ่ายค่าตอบแทนแก่บุคคลธรรมดาในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการที่ให้แก่รัฐ ส่วนราชการ หรือองค์กร ให้ประเทศนั้นมีสิทธิจัดเก็บภาษีได้แต่เพียงผู้เดียว เว้นแต่การให้บริการมีขึ้นในประเทศคู่สัญญาอีกประเทศหนึ่ง และบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และเป็นคนชาติของอีกประเทศหนึ่ง จึงจะให้สิทธิอีกประเทศหนึ่งจัดเก็บภาษีได้แต่เพียงผู้เดียว

๔.๑๐ วิธีจัดภาษีซ้อน

ประเทศคู่สัญญาจะยอมให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ของตนนำภาษีที่เสียไปแล้วในอีกประเทศหนึ่ง มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระในประเทศตนเท่าจำนวนภาษีที่ได้ชำระไว้จริง แต่ต้องไม่เกินกว่าจำนวนภาษีที่คำนวณไว้ก่อนที่จะมีการให้เครดิตตามจำนวนที่เหมาะสมกับรายการเงินได้หรือกำไรเหล่านั้น

๔.๑๑ บทบัญญัติพิเศษอื่น ๆ

บทบัญญัติพิเศษอื่น ๆ เช่น วิธีการเพื่อความตกลงร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ และการไม่เลือกปฏิบัติ บัญญัติเพื่อการใช้บังคับความตกลงฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดการเลือกปฏิบัติระหว่างคนต่างชาติ และมีการประสานงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญา

๔.๑๒ การเริ่มใช้และการเลิกใช้ความตกลงฯ

ทั้งสองฝ่าย มีหลักการเดียวกันกล่าวคือ เมื่อประเทศคู่สัญญาได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่มีอยู่ตามกฎหมายภายในของตนเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ และได้แจ้งให้ประเทศคู่สัญญาทราบซึ่งกันและกันถึงการดำเนินการดังกล่าวแล้ว ความตกลงฯ จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งครั้งหลัง โดยมีผลใช้บังคับกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ที่จ่ายหรือเครดิตในหรือหลังจากวันที่ ๑ ของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีซึ่งความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ ส่วนภาษีเงินได้อื่น ๆ จะมีผลใช้บังคับในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีใด ๆ ที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันที่ ๑ ของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีซึ่งความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ

สำหรับการเลิกใช้ ประเทศคู่สัญญาสามารถแจ้งการเลิกใช้ด้วยวิธีการทางทูตภายหลังจากที่ความตกลงฯ นี้มีผลใช้บังคับมาแล้ว ๕ ปี โดยแจ้งภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนในปีปฏิทินใด ๆ โดยจะมีผลเลิกใช้บังคับกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับเงินได้ที่จ่ายหรือเครดิตในหรือหลังจากวันที่ ๑ ของเดือนมกราคมในปีปฏิทินถัดจากปีซึ่งความตกลงฯ มีผลเลิกใช้ ส่วนภาษีเงินได้อื่น ๆ จะมีผลเลิกใช้ในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีใด ๆ ที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันที่ ๑ ของเดือนมกราคมในปีถัดจากปีซึ่งความตกลงฯ มีผลเลิกใช้

๔.๑๓ พิธีสาร

เพื่อสร้างความเข้าใจต่อการดำเนินการนำข้อบทภายใต้ความตกลงฯ ไปปรับใช้ ประเทศคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้จัดทำพิธีสารสำหรับข้อบทว่าด้วยเงินบำนาญ โดยกำหนดให้คำว่า “Contracting State” หรือ “ประเทศคู่สัญญา” ให้หมายถึง ประเทศไทยหรือประเทศบรูไนดารุสซาลาม ซึ่งแล้วแต่บริบทที่กำหนดในความตกลงฯ

๕. ผลกระทบ

การเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม เป็นการเจรจาจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำตามปฏิบัติการที่ ๖ มาตรการป้องกันการให้ประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนผิดวัตถุประสงค์ (Preventing the Granting of Treaty Benefits Inappropriate Circumstances) และปฏิบัติการที่ ๑๔ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพวิธีการดำเนินการเพื่อความตกลงร่วมกันหรือ Mutual Agreement Procedure (MAP) (Making Dispute Resolution Mechanism More Effective) ตลอดจนการนำมาตรการป้องกันตามปฏิบัติการต่าง ๆ ภายใต้มติมาตรการเพื่อป้องกันการกัดกร่อนฐานภาษีและโอนกำไรไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Base Erosion and Profit Shifting หรือ BEPS) ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือ Inclusive Framework on BEPS (กรอบความร่วมมือ) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดย OECD ในลำดับที่ ๔๘ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีให้ได้อย่างน้อยตามมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum Standards) ภายใต้มติมาตรการ BEPS ที่เกี่ยวข้องกับการอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนตามที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ การเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม ยังสอดคล้องตามกรอบพิมพ์เขียวอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint ๒๐๒๕) ได้แก่ B๕. Taxation ๕๘. Actions: i. Complete the network of bilateral agreements on avoidance of double taxation among all Member Countries by ๒๐๑๐, to the extent possible ทั้งนี้ การเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บรูไนดารุสซาลาม จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

๕.๑ เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อบรรเทาหรือจัดการภาษีซ้ำซ้อน อันเป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างบรรยากาศทางการค้าและการลงทุน เพื่อให้นักลงทุนมั่นใจในการลงทุนระหว่างประเทศ

๕.๒ เป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจ ให้ผู้ประกอบการของทั้งสองประเทศในการขยายตลาดทางการค้าและการลงทุน

๕.๓ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน และเทคโนโลยีระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความตกลงฯ ได้มีการจำกัดเขตแดนอัตราภาษีสำหรับเงินปันผล ดอกเบี้ย และค่าสิทธิไว้ด้วย

๕.๔ เป็นการส่งเสริมการประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ จากการยกเว้นภาษีเงินได้หรือกำไรสำหรับการขนส่งทางอากาศยาน ระหว่างประเทศ และการลดอัตราภาษีให้กึ่งหนึ่งสำหรับการขนส่งทางเรือระหว่างประเทศ

๕.๕ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศในการป้องกันการใช้ความตกลงฯ โดยมีขอบ การหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงภาษี การไม่จัดเก็บภาษีในรัฐคู่สัญญาทั้งสองรัฐ (Double non-taxation) ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีเพื่อตรวจสอบธุรกรรมที่เข้าข่ายการหลบหลีก และการหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างสองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ความเห็นของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือแจ้งความเห็นต่อร่างความตกลงฯ ดังนี้

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖.

๖.๑.๑ ภาพรวม

ไม่มีข้อขัดข้องต่อการจัดทำความตกลงดังกล่าว รวมถึงสาระัตถะโดยรวมของร่างความตกลงฯ เนื่องจาก จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองประเทศในการป้องกันการหลบหลีก และหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศ และเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนและการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน ทั้งนี้ หากกรมสรรพากรในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และเห็นควรให้สลับชื่อหน่วยงานของไทยขึ้นก่อน ในส่วนของชื่อ วรรณกรรมบท รวมทั้งในส่วนลงนามด้วย

๖.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) ร่างความตกลงฯ มีสาระเป็นการจัดการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีเงินได้ โดยมีถ้อยคำและบริบทที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องขอความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน และหากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างความตกลงดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาก็ไม่เป็นการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

/ (๒) ในการ...

(๒) ในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำ และลงนามความตกลงฯ กระทรวงการคลังจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้ผู้ลงนามดังกล่าวด้วย เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างคู่ภาคี ว่าไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้กระทรวงการคลังแจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้อง ส่งต้นฉบับของความตกลงที่ได้มีการลงนามแล้ว รวมทั้งหนังสือมอบอำนาจเต็มของฝ่ายบูรไนดารุสซาลาม มาเก็บรักษาไว้ที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

(๓) โดยที่ข้อ ๒๙ ของร่างความตกลงระบุว่า ความตกลงฯ ฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ สามสิบวันหลังจากวันที่มีการแจ้งอันหลัง (Later notification) ว่า รัฐบาลก็ได้ดำเนินการโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอน ที่กำหนดตามกฎหมายของรัฐบาลนั้นเพื่อให้ความตกลงฯ ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ดังนั้น กระทรวงการคลังจะต้องมีหนังสือ แจ้งกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อได้ดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อการมีผลใช้บังคับของความตกลงฯ ฉบับนี้ เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อกระทรวงการต่างประเทศจะได้มีหนังสือแจ้งฝ่ายบูรไนดารุสซาลามผ่านช่องทางการทูต เพื่อการมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ต่อไป

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗.

ร่างความตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการจัดการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ที่อยู่ในขอบข่ายที่กำหนดและการป้องกันการหลบหลีกหรือการหลีกเลี่ยงภาษีโดยมีการกำหนด สิทธิและหน้าที่ให้ทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติ และมีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกัน ตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีนี้จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย แต่โดยที่เนื้อหาของร่างความตกลงฯ เป็นเพียงการกำหนดการปฏิบัติเพื่อจัดการเก็บภาษี ซ้ำซ้อนระหว่างกัน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ภายใต้บทบัญญัติของประมวลรัษฎากรและพระราชบัญญัติ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย กรณีนี้จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๗. เรื่องเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มีการลงนามในความตกลงเพื่อการเว้น การเก็บภาษีซ้อนไทย - บูรไนดารุสซาลาม จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บูรไนดารุสซาลาม (ฉบับภาษาอังกฤษ) จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘. และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสาร ที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการคลังดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

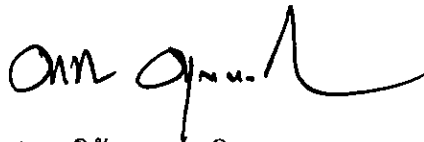
๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม ในร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - บูรไนดารุสซาลาม และให้กระทรวงการต่างประเทศ ออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวด้วย

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแจ้งหนังสือผ่านช่องทางการทูตถึงการดำเนินการตามกระบวนการภายในที่จำเป็นเพื่อให้ความตกลงมีผลใช้บังคับเสร็จสมบูรณ์

อนึ่ง กระทรวงการคลังได้จัดทำคำแปลร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ไทย - บรูไนดารุสซาลาม (ฉบับภาษาไทย) เพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการปฏิบัติงานภายในประเทศเท่านั้น ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุณหวชิร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

กองวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๖๓๖

E-mail taxpolicy@rd.go.th